

Sisäasiainministeriö
PL 26
00023 Valtioneuvosto

ASIA: Lausunto Sisäasiainministeriön asetusluonnokseen ja sen perusteluihin edustajille maksettavasta palkkiosta ja kulukorvauksesta.

Lausuntopyyntö SM023:00/2011 ja SM015:00/2011, ministeriön luonnos 23.6.2011

ETU ry kiittää Sisäasiainministeriötä mahdollisuudesta antaa edustajien lausunto yllä mainitusta asetusluonnoksesta ja sen perusteluista.

Pääasiassa asetusluonnos ja perustelut noudattelevat vallitsevia ohjeistuksia. Asetuksessa ei mielestämme kuitenkaan ole riittävästi otettu huomioon, että käytännössä edustettavien yksilölliset tilanteet määrittävät edustajan tehtävään käytettävää aikaa ja tehtävän suorittamisesta aiheutuvia kuluja ja muita kustannuksia.

Tärkeätä asetusluonnoksessa on se, että edustajan tehtävän rajausta ja sen selkeää erottaminen esim. tukihenkilön tehtävästä on nyt mukana.

Pykäläkohtaiset kommentit

§ 3 Palkkioiden maksamisen perusteet, 2 momentti ja § 3 perusteluosan 3. kappale

Selvitystyöhön käytettävä aika on rajattu yhteen tuntiin kuukaudessa. Tästä saattaa seurata, että edustaja joutuu tekemään välttämättömiä selvityksiä omalla ajallansa, jos maksaja päättää olla hyväksymättä edustajan ilmoittaman selvitystyöhön käytetyn ajan. Edustettavien tilanteet ovat yksilöllisiä ja edustajan lasta kohti käyttämä työaika muodostuu lapsen, ei edustajan tarpeiden mukaan.

Asetusluonnoksesta ja sen perusteluista ei käy ilmi, mitä selvitystyöllä tarkoitetaan. Jos se tarkoittaa yleisluontoista esivalmistelua, on aika riittävä.

Pykälässä ja sen perusteluissa mainitaan, että yhden tunnin ylittävästä, selvitystyöhön käytetystä ajasta voidaan maksaa erityisen painavasta syystä. Pykälässä ja sen perusteluissa ei ole mainittu mikä tai mitkä ovat erityisen painavia syitä ja kuka päättää mitkä ne ovat.

Esitys: Asetusluonnokseen tai sen perusteluihin lisätään mitä valmistelu-, selvitys- ja seurantatyöt konkreettisesti ovat. Edustajan tehtäviin liittyy monenlaisia selvitystöitä. Samoin esitetään asetusluonnokseen/perusteluihin lisättäväksi mitkä ovat erityisen painavat syyt ylittää asetusluonnoksessa selvitystyöhön rajattu aika.

§ 4 Palkkion määrä ja sen perustelut

Palkkion euromäärää asetusluonnokseen ei sisälly. Palkkion määrä tulee sitoa yleiseen ansiokehitykseen ja varmistaa, että palkkio on vähintään sillä reaalitasolla, jolle se alun perin asetettiin.

Viimeksi palkkiota on korotettu noin 10 vuotta sitten 42 eurosta 45 euroon, palkkio on jäänyt jälkeen yleisestä ansiokehityksestä.

Perusteluosan toisessa kappaleessa ehdotetaan, että palkkioon sisältyisi jatkossa kulukorvaukset. **Kulukorvaukset eivät voi olla verollista tuloa**, vaan perustuvat kunkin edustajan kuittiperusteiseen laskutukseen. Kulukorvaukset vaihtelevat kuukausittain, edustettavien määrän ja työmäärän mukaan. Lisäksi palkkioon sisällytettävä maksu kulukorvauksista vääristäisi todellista palkkiosummaa, joka edustajalle maksetaan varsinaisen tehtävän hoitamisesta.

Esitys: Palkkio ja kulukorvaukset esitetään maksettavaksi jatkossakin erikseen. Palkkio esitetään tarkistettavaksi vuosittain.

§ 5 Korvattavat kulut ja niiden perustelut

Asetuksessa ja sen perusteluissa esitetään, että edustajat noudattavat jatkossakin valtion matkustussääntöä eikä edustajan matkustamiseen käyttämä aika ole työaika. Valtion matkustussääntö sellaisenaan ei sovellu edustajille, koska edustajat eivät ole valtion virkamiehiä. Edustajan tehtävien hoitamiseen kuuluu oleellisena osana matkustaminen. Edustaja matkustaa kaikkiin lasten ja virkamiesten tapaamisiin sekä koulutuksiin kotoa tai työpaikaltansa. Lapset joutuvat usein muuttamaan paikkakuntaa, lapsen edustajan vaihtaminen ei kuitenkaan aina ole lapsen edun mukaista. Tällöin matka-aika voi olla moninkertainen verrattuna varsinaiseen tehtävään käytettävään aikaan.

Esitys: Edustajille korvataan 50 % matka-ajasta.

Koulutuksiin osallistuminen on välttämätöntä edustajan tehtävän menestykselliselle hoitamiselle. Edustajien osaamistason kehittämiseksi ja lasten tasa-arvoisen edustamisen takaamiseksi on tärkeää, että edustajille korvataan ainakin peruskoulutus edustajan tehtävään.

Esitys: Edustajille korvataan vähintään peruskoulutukseen käytetty aika.

Ansionmenetykskorvaus on ollut pitkään 60€ vuorokaudelta. Ansionmenetys tulee sitoa yleiseen ansiokehitykseen.

Esitys: Ansionmenetykskorvaus esitetään korotettavaksi yllä mainitulla tavalla.

§ 6 Menettely palkkion ja kulukorvausten hakemisessa

Pykälän 2 momentissa ja saman pykälän perusteluosan 3. kappaleessa esitetään säädettäväksi palkkioiden, kulukorvausten ja matkakulujen hakemisen aikataulu. Sen sijaan asetuksessa ei olla esittämässä vastaavaa aikataulua palkkioiden maksamiselle.

Esitys: Esitetään lisättäväksi asetukseen, että palkkiot ja kulukorvaukset tulee maksaa edustajalle kuukauden mutta viimeistään kahden kuukauden kuluessa palkkiolaskun lähettämisestä.

Minna Virta
Hallituksen jäsen

Lea Nykänen
Hallituksen varajäsen